

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés egész évre - - 12 korona.
fél évre - - 6 "
negyed évre - - 3 "
Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírgyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
Hirdetéseket és előfizetéseket **FÖLDES EDE** könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszörű hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Kikelet.

Nemrég mult négyszáz éve, hatalmas volt még a magyar. Közép-Európának leghatalmasabb állama. Hadserege győzelmesen verkedett három ország haderejével. Budavárának büszke palotájában fény, gazdagság honolt. Idegen követek jártak oda, a világ legelső tudósai és művészei üttették fel állandó tanyájukat. Nyögte Mátyás bús hadát Bécsnek büszke vára is.

Elmult, szétoszlott, mint a ragyogó álom. Keletről a török, nyugatról a német tört reánk. S amit meghagyott az egyik, elvitte a másik. Sokáig vergődünk a kettő között széttépve, leigázva, pusztulva, leverve, míg végre egészen a karmai közé jutottunk a németnek.

Hogy mi volt azóta sorsunk a legújabb időkig: beszélhetne róla a történelem, ha tudna, ha merne, ha igazán meg lenne írva. Beszél így is eleget. Összes nagyjaink börtönbe, bitófára kerültek. Vagyonukat elkobozták. Alkotmányukat nyirbálták, felfüggesztették a hogyan lehetett. Rákóczi korában már 1,200.000 főre olvadt le a hatalmas nemzet egész magyarsága.

Aztán jött az idegenek betódulása, nyakunkra telepítése. Egy-néhány millió németnek, szerbnek osztották el a magyar földnek legjavát. Ami pusztán maradt a rablók után. Meghalt, elveszett nemzetnek tudta a magyart a világ. Így is volt.

És mégis felebredt századainál régebben. Felebredt, öntudatára ébredt, elkezdte nyelvet művelni, megtanulni. Kezdte összeszedni a régi emlékeit. Visszaidézte a régmúlt szokásokat. Kezdte visszavinni alkotmánya roncsait. A feltámadás nagy munkája volt ez.

Dicső, bátor, rettenthetlen nagy emberek, írók, költők, művészek, államférfiak munkája. Tartott egészen negyvennyolczig.

Akkor újra meg kellett vinni az életért. Beleszólt a fegyver, a kard, a puská, az ágyu. És amily győzelmes vitéz és erős volt a magyar a béke munkájában, olyan dicsőséggel övezte homlokát a harcok véráztatta mezején. Három század után újra születtek a hősök, új babért termett a föld, történelmi nagy vezéreket küldött a magyarok Istene.

Nem a nagyoknak, hanem a századoknak harca az, ami itt folyik. A napoknak csak a kislelkűek, kishittűek élnek. A nagyokat az eszme szüli, az eszme élte, az eszme küldi harczba. A szabadság, a nemzeti feltámadás örök eszméje.

A feltámadás munkáját, a szabadság harczát tehát folytatni kell, Szünet nélkül, félelem nélkül, meghátrálás nélkül.

Végigutaztam a Karszton. A tengerpart szélén elhuzódó hatalmas sziklahegyeken keresztül — óriási erdőség borította hajdan.

Ott termett a világ legszebb, legjobb fája. Vastag földréteg fedte a sziklakat. Abból nőttek ki a fák, az alól futottak ki a tisztavízű források. Az adott életet a dus növényzetnek, a sok vadnak s az embernek is.

A tenger urai, a velenczések, azonban igen közel voltak, sok fára volt szükségük. Házakat, hajót építettek belőle, kereskedtek vele. Neki estek hát az erdőknek. Rabolták, pusztították. Kalmár nép valának. Mit törődtek ők a jövővel s a jövő érdekeivel? Dalmácia, Bosznia, Horvátország ippant hegyei nem voltak az ő hazájuk. Nekik csak zsákmányul szolgáltak.

A lepusztított erdők földjét aztán lehordta az esővíz. Segített levinni a bőra. Az égnek meredő sziklák kopárak lettek. Eltűnt a föld, elpusztultak a vadak, elmenekült onnan az ember is. Így lett belőle Karszt. Kopár kietlen, sziklavidek, pusztaság. S a késő nemzedék, hogy élhessen, keserves küzdelemmel a hátán hordta föl kosarakban a földet, kövel kerítte be magának a néhány négyzetméternyi területet s ott ültetett egy néhány fácskát, vetett magának egy kevés zöldséget.

A mult század 70-es 80-as éveiben is úgy nézett még ki a Karszt. Akkor aztán elkezdtek újból betelepíteni. Keserves munkával, ippant áldozattal valami mohafajt honosítottak meg a sziklán. Az odatapadva elkezdte feloldani a követ. Jó sokára ezután cserjéket ültettek bele, végül évtizedek után fákat is.

Csodás munka ez. A teremtés megismétlése ember erejével, ember munkájával. Nagy részben már is siker koronázta. Föld és növényzet elkekezett a sziklán, kihajtottak az erdők. Megszaporodtak az állatok. Vissza költöznek az emberek. És csodácsodája! megnyitlak sokhelyütt újra a rég elfeledett, századok óta nem látott források is, ugyanazon helyeken, hol a római kor emlékeit megjelölik.

Ezt a munkát kell nekünk is csinálni, nekünk magyaroknak, a kirabolt, elpusztított nemzetnek, a kiknek sokhelyt csak úgy a pusztaság föld és a sziklarom maradt meg, mint a Karszt bércei között.

Folytatni kell és befejezni! Nem szabad engedni, hogy kalmár politikusok újra ellopják a fát, elhordják a földet, magukzsebébe csusztassák a telepítési költségeket.

Iszonyu nehéz munka ez, de fenségesen szép és lélekemelő. Ha folytatjuk, új élet kél mindenütt nyomunkban. Nemcsak új vagyon, új természet s új nemzedék keletkezik, de a Karszt új forrásaihoz hasonlóan elő tűnik a régi jó erkölcs s a régi dicsőség is, amelyről már csak a századok avult, poros, penészes emlékei regélnek. Ezeket is a rablók pusztítása vitte el s ennek átkát a legszomorubb elviselni. Ez kerül elő egnehezebben és legutójára. A jó magyar

erkölcs: az új élet nyomán fakadó tiszta forrás, mely felüdit és befejezéshez segíti egykoron a nemzeti feltámadás nehéz munkáját, melyért mindannyian küzdöttünk.

A vízvezeték ügye.

Most, hogy a város közönségének régóta táplált egyik fontos ohaja a valóság stádiumába lépett, gondoljunk arra a szükségletre is, melynek igénye még régebb, még általánosabb, sürgőssége sokszorosan evidencebb. Köztisztaság, közegészség, tűzbiztonság s ipari fejlődésünk szempontja egyaránt követeli, hogy a vízvezeték kérdésével is foglalkozzunk.

A vízvezeték ügye 1894. évben került szőnyegre és ha lassan haladt is, de valójában sohasem szünetelt.

Az 1901. évben az országos vízépítési igazgatóság egy mérnöke járt városunkban műszaki rajzokat, műleírást és költségvetést készített. És pedig, mivel felfogása szerint egyedül a Maros terén lehet kellő mennyiségű és minőségű vizet kapni állandóan: az ugynevezett hidegkút bő forrásával kapcsolatban.

A vízmű összes évi költsége (beleértve a töketörlesztést és kamatot is) 14000 koronában irányoztatott elő s a víz köbméterje öt egész és kefé tized fillérbe kerülne.

A vízvezeték 10 ezer lakóra van számítva naponként 75 liter fogyasztással; így a napi szükséglet 750 köbméter, mely mennyiségből a mostani 7500 lakóra fejenként 100 liter jutna.

A gyűjtő-kút a forrásokat egy 120 méteres lyukasztott kőagyag-csővel gyűjtene össze 238 méter tengerszín feletti magasságban és 480 m. hosszú öntöttvas-csővön nyomtatnék fel a víz Tót-utca végén tervezett víztartóba 292 m. tengerszín feletti magasságra, honnan az osztó-hálózat az egész városba szállítaná.

A hidegkúti víz minőségét a szakértők jónak mondják. Kolozsvárott az egyetemmel kapcsolatos állami vegykezleti állomáson elemezték és Budapesten a földművelési minisztériumban.

A kolozsvári szakvélemény így hangzik (Fabinyi): „A vizgált víz a keményebb vizekhez tartozik. Keménysége főképp mészbikarbonátokból ered, a mely mellett kevés magnézia bikarbonát és csekély mennyiségben e két bázisnak szulfátja is van az alkáliak mérsékelt mennyiségű sói és kevés klorid mellett. A víz salétromsav tartalma mérsékelt; salétromos sav alig észrevehető nyomokban; ammonia éppenséggel nincs jelen; a vízben előforduló szerves anyagok mennyisége minimális, ami mind arra mutat, hogy a víz eléggé egészséges, jó talajban mozog. Egészségi szempontból ivóvízül való

használata ellen aggály nem merül fel; magas keménységi foka azonban számos ipari (gőzfejlesztés, sörgyártás, szappanfőzés, festék-industria stb.) és háztartási célra való alkalmazását megnehezíti, illetve meggátolja.

A budapesti szakvélemény (dr. Korek): „Kémiai összetétele után itélve kifogástalan, élvezeti és ipari célokra felhasználható.”

Más tervezet is készült, mely szerint Pilis vagy Muzsina tájáról magasnyomású vezeték készülne, melynek az az előnye volna, hogy az üzemeltetés (7400 kor. évenként) meg volna takarítható s elesnek a szívó-nyomó gépek és csövek összesen 29000 korona értéke.

Azokban több mint tíz évi kutatásnak és kísérletnek nem sikerült a nevezett tájakon olyan bő forrásokat találni, melyek minden célra elég vizet szolgáltatnának. Már pedig inkább onnan vegyünk vizet, ha többé kerül is, a hol bőségben van és kifogyhatatlan, mint hogy megkészsük drága befektetéssel (körülbelül 180 ezer korona) a magasnyomású vezeték s elég vizet ne szolgáltatson.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szivesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével bennünket támogatni.**

— **Doktorrá avatás.** Dr. Kovács Ödön volt nagyenyedi theol. tanár fiát, Kovács Jánost a budapesti kir. tudományegyetemen, rokoni és nagyszámu ismerősei jelenlétében, a múlt szombaton az orvostudományok doktorává avatták.

— **Kitüntetett tanítók.** Az Emke közgyűlésen három alsófehérvármegyei tanítót jutalmaztak meg: Lukács János m. csesztvei, Kiss Elek miriszlói és Jován Antal m.-ujvári tanítókat. A közgyűlés színe előtt vették át a jutalmat a közönség éljenzése közt.

— **Az Emke közgyűlése.** Impozáns nemzeti ünnep jellegével folyt le múlt vasárnap Kolozsvárt a városháza közgyűlési nagytermében az Emke 23-ik közgyűlése, mely a honalapító Árpád fejedelem halálának ezredik évforduló napján, annak emlékére tartatott meg. A közgyűlésen Beldi Ákos gróf elnökölt, kiemelte beszédében, hogy az egyesület alap-vagyona 3,121.239 K., évi jövedelme 174,345 K., a vagyonnövekedés a múlt közgyűlés óta 57.597 K. Elnök ezután Árpád vezér emléket ünnepelte.

— **A Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruháza r.-t.** folyó hó 17-en délelőtt 11 órakor tartja X. rendes közgyűlését.

— **Idegen-forgalmi egyesület.** A fenti címen városunkban keletkezében levő egyület folyó hó 9-en, csütörtökön délután 4 órakor tartja szervező gyűlését, a városház disztermében. Az egyület célja társadalmi uton törekedni a városunkban való tartózkodásnak kellemessé tételére. A gyűlés nyilvános. Érdeklődők meghivatnak.

— **Tornász-ünnepély.** A Bethlen-kollégium gimnáziumának évi rendes tornász-

ünnepélyét f. hó 4-dikén tartották meg az intézet kertjében. Felvonulás után szabatosan előadott szabadgyakorlatok következtek, melyeket két ügyes előtornász mutatott be a növendékeknek. A versenyek élénk érdeklődés mellett folytak futásban, korláton, gerelyvetésben, kötelhuzásban és fűleslabda mérkőzésben. Nagy közönség nézte végig az érdekes mutatványokat, melyekből azt a tapasztalatot merítettük, hogy kollégiumunkban a testgyakorlás vezetése szakavatott és ügybuzgó ember kezében van, kinek működése minden elismerésre érdemes.

— **Konfirmáció.** A nagyenyedi ev. ref. egyházközségben 1907. május hó 9-én, ma délelőtt 10 órakor tartandó konfirmáció-ünnepély sorrendje: 1. Invokáció. 2. Női terzette. 3. Zenekísérettel énekel a tanítóképző férfikara. 4. Ima. 5. Hegedű solo harmonium kísérettel. Előadják: Veress István és Veress Gábor. 6. Prédikáció. 7. Karéneke, előadja a főgimnázium vegyeskara. 8. A növendékek fogadásteretele. 9. A növendékek éneke. 10. Urvacso-ra-osztás és megáldás. 11. Gyülekezeti ének („Áldást kérünk oh nagy Isten!”) 12. A növendékek ajánlása.

— **Országos vásár Enyeden.** Folyó hó 5—7. napján volt a májusi állatvásár a román ünnepek miatt a szokottnál kisebb forgalommal. A kereslet élénk volt s azért az árak magasak. Május 8-án kirakóvásár tartatott, melyre nagy számban gyülekezett össze a vidéki közönség. Ugy halljuk, egy csapat gyors kezű cigány is látogatott erre a napra városunkba. Lapunk zártáig feltűnőbb tolvajlásról nem értesültünk.

— **Szenzációs lopás.** A megrögzött tolvaj-nép nálunk már az Isten házáat sem kíméli. F. hó 7-én virradóra ismeretlen tettesek feltörték a r. k. templomban elhelyezett Szt.-Antal-perselyt, melyben két hetenként 20—25 kor. szokott összegyűlt. A vizsgálat folyamatosan van.

— **Borzalmas lelet.** Folyó hó 4-dikén az úrszékek takarításával foglalkozó hóhérok csecsemő gyermek holttestét vitték a rendőrségre, melyet éjjeli munkájuk közben egy emésztő-gödörből huztak ki. A vizsgálat megindult s erélyesen foly. Remélhető, hogy rövid idő alatt világosságot derít a rejtélyes leletre.

— **Tekepálya.** A fegyintézet kertjében állított tekepálya, mely tavasztól őszig kedves találkozó és szórakozó helye egy előkelő társaságnak, f. hó 11-én délután megnyílik.

— **Nagy tűz.** Csicsóhaldivlág községben f. hó 6-án délután 2 órakor, a községnek a Küküllő-felöli utca-sorának felső részén a patak mellett tűz ütött ki gyermekek vigyázatlanságából, akik gyufával játszódtak és az éppen akkor megindult nagy szél következtében a tűz oly megfoghatatlan gyorsasággal terjedt, hogy 20 perc alatt 61 gazda lángokban állott — köztük a körjegyző lakása és körjegyzői iroda. A tűz iszonyu gyors terjedése miatt a mentésről szó sem lehetett; 5 drb anyakönyv kivételével, a melyek életveszéllyel mentettek meg, a szó szoros értelmében az egész körjegyzői levéltár, körjegyzői iroda és körjegyző lakása összes berendezésével hamuvá vált. A tűzről értesülve azonnal kiszállott a

főszolgabíró a helyszínére és a szükséges intézkedéseket megtette; a tűzoltáshoz ki- rendelte Szászcsanád és Sorostély községek lakosságát is, ezenkívül a tűzoltásnál segédkezett a kisselyki tűzoltóság. Az összes kár 50.000 koronára tehető; négy sebesülés is történt: kettő súlyosabb és kettő könnyebb; emberélet nem esett áldozatul.

— **A városi rendőrségek államosítása.** A rendezett tanácsú városok országgyűlési képviselői május 3-án Budapesten értekezletet tartottak, a melynek tárgya a városok anyagi helyzetének javítása végett állami segítés kieszközölése. A Magyarországi Rendőrtisztviselők Országos Egyesülete ebből az alkalomból fölvetette az eszmét, hogy az állami segítés ne legyen egyéb, mint a városi rendőrségek államosítása. Közigazgatás érdekeiből tekintve az államosítással sokat fog nyerni, és hogy hivatása magaslatára emelni egyedül az államosítás lesz képes, azt mindenki tudja; azért hát jöjjön el mentül hamarabb az ő országa. A városok anyagi helyzetén azonban az államosítás édes keveset javít s nem akarjuk hinni, hogy a városok sokat emlegetett és ígért megsegítése csak ennyiből állana.

— **„Honvédséget Zalatnának“** címen egy kis közleményt láttunk a Pesti Hírlap vasárnapi számában. A cikk írója szerint a legprimitívebb állami és nemzeti érdek is megköveteli, hogy Zalatnán legalább is egy zászlóalj honvédség állomásozzék, hogy az embert és az állami vagyont minden eshetőséggel szemben megvédjék. Vajjon mitől fél az a kiustári tisztviselő? Attól csak, mert — szavai szerint — a mócz már elkezdte a sötét nézést és beszüntette az alázatos köszöntést. Talán már a nézésüktől is nem ijedünk meg!

— **Ez sem rossz!** A Társadalomtudományi Társaság ülésében az új cselédtörvény fölött vitázott és az új cselédtörvényt az életben kivihetetlennek nyilvánította.

— **Hamisítják a rézgáliczot.** A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete figyelmezteti a szőlőbirtokosokat, hogy a permetezésre szolgáló rézgáliczot ujabban hamisítják oly módon, hogy amlionnal festett vasgáliczozal keverik, ami permetezésre alkalmatlan. Tanácsos ezért a permetező anyag szükségletet megbízható helyről beszerezni, ezenkívül vegyileg is megvizsgáltatni. A hamisítást úgy lehet felfedezni, ha az oldatba késpengét mártunk, a tiszta rézgáliczban a penge rövid idő alatt rézvörös bevonatot kap, míg a vasgálicz oldata ily bevonatot nem okoz. Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület tagjai legjobban teszik, ha megrendelésüket — úgy mint régebben is — az egyesület útján az Orsz. Mezőgazdák Szövetségénél rendelik, mert ezúton hamisítatlan rézgáliczot kapnak s jóval olcsóbban is kapják, mint a kereskedésekben. Ilyen kedvezményben csak tagsági díjjal nem hátrálékos tagok részesülhetnek.

— **Nagy vasuti szerencsétlenség.** Még alig simultak el a dorozsmai vasuti katasztrófa hullámai és már újabb vasuti szerencsétlenségről kell beszámolnunk. A temesvár—orsovai vasuti vonalon ugyanis — Porta-Oriental és Domasnia-Kornya közt —

Van szerencsénk a nagyérdemű helyi és vidéki közönség szives tudására hozni, hogy a helyi piacon (Fóter 3. szám alatt, volt Korbuly Kristóf-féle helyiségben) a mi kor igényeinek teljesen megfelelő

női és férfi divatáru, fehérnemű és rövidáru-üzletet

nyitottunk, kapcsolatosan temetkezési intézet és hullaszállítási vállalattal. Több évi tapasztalatunk s rendezett anyagi viszonyaink azon kellemes helyzetbe juttattak, hogy elsőrendű bel- és külföldi összeköttetésünk által a n. é. verőközönség minden kívánalmának teljesen megfelelhettünk. Kérjük a nagyérdemű közönséget, kegyeskedjenek bennünket beos megrendeléseikkel magörvendeztetni; egyszersmind biztosítva, hogy legfőbb törekvésünket a nekünk előlegezett bizalom kiérdemlésére fogjuk fordítani. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kegyes pártfogást kérve vagyunk teljes tisztelettel:

ifj. Mészáros János és Társa.

Ifj. Mészáros János és Társa

női és férfi divatáru, fehérnemű és rövidáru raktára; temetkezési és hullaszállítási vállalata Nagyenyeden.

május 4-én éjjel egy tehervonat a mozdony-nyal együtt a töltésről lezuhant a mélységbe. A vonatot kísérő személyzet közül a lakatos szörnyet halt, többen pedig megsebesültek.

— **Akinek legnagyobb fizetése van Magyarországon.** A főváros egyik hoteljében minden hét csütörtökjén érdekes társaság vacsorázik együtt. A társaság tagjai a Fejérváry-kormány volt tagjai és a közvetlen testőrségük. A múlt csütörtökön is együtt volt a társaság, velük két volt államtitkár is Kaffka és Sélley. Hogy miről beszélt az érdekes társaság e csütörtök esti összejöveteleken, abból nagyon kevés kerül nyilvánosságra. A héten azonban olyan témájuk akadt, amely nem politikai ugyan, de a mai nehéz gazdasági viszonyok között van némi pikantériája. Az egykori ügyvivők közt a legfőbb ügyvivőről, Fehérváry Géza báróról volt szó, aki egyedül nem volt jelen a volt kormány tagjai közül a vacsorán. Vajjon mennyi a fizetése a volt miniszternek? — merült fel a kérdés a társaságban. Valaki próbálta kiszámítani: miniszteri nyugdíja 16.000 kor., gárdakapitányi fizetése 40.000 kor., összesen 56.000 kor. Vörös László a számítást nem találta helyesnek. És felvilágosította a társaságot: — Tudjátok meg hát — mondotta — hogy egész Magyarországon Fejérvárynak van a legnagyobb fizetése. Sőt ez a fizetés még Európában is ritkítja párját. Persze nagy csodálkozás fogadta ezt a leleplezést. Pedig úgy van, — folytatta Vörös. — Mert Fejérváry, amint tudjátok, a Mária Terézia rend lovagja és kauczellárja. A rend lovagjai évente együtt 320.000 koronát kapnak fizetésenként. A rendnek azonban ma egyetlen egy az élő tagja és ez Fejérváry Géza báró. Az egész 330.000 korona fizetést ő kapja. E szerint Fejérváry egész évi fizetése a miniszteri nyugdíjjal, darabontkapitányi fizetéssel és a rendtől kapott összeggel együtt 376.000 korona. Ekkora fizetést pedig senki sem húz egész Magyarországon.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadó:
Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részv.-társ.

Csak SICULA névvel ellátott üvegek valódiak.
A MÁLNÁSI

„SICULIA”
FORRÁS-VIZ

a sós savanyuvizek királya.

Sziklarétegeken át fűrt
ártézi forrás.

A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyag hurutos bántalmait ellen. Korányi, Kéthly, Tauszk, Riegler, Nuriésán József tanár urak szakvéleményei „SICULIA” a MÁLNÁSI „SICULIA” forrást a kontinens legdúsabb természetes alkalikus sós savanyuvizének minősítik.

Magyarországi főraktár:
BRÁZAY KÁLMÁN

BUDAPEST, József-körut 37.
Kapható minden gyógyszerárban, drogéria és fűszerkereskedésben.

FOGORVOS
PERL JÓZSEF
American Dentist

Nagyenyeden marad e hó 10-dikéig
és a „Két Hattyu” szállodában rendel.

77 6—

Kiadó lakás.

Szentkirály-uteza 41. szám alatt 3 szoba, veranda, kert, konyha, kamra, mellékkeliségekkel együtt azonnal kiadó.

Évi bér 540 korona.

Értekezni lehet

Bisztritsány Lajos úrnál.

69 — 10

Lányi Lajos

női és úri divat-raktárából legolcsóbban beszerezhetők a most érkezett tavaszi és nyári cikkek, u. m.:

Női és úri hazai és angol szövetek. Batiz, voál, szaten és seifrek. Ruhavásznak. Hazai híres Kobrák-czipők. Pécsi kesztyűk. Kalapok. Harisnyák. Nyakkendők. Mindennemű női, férfi és gyermek fehérneműek. Paplan, matrac, ág- és függöny garnitúrák. Utazó bőröndök és minden idetartozó, itt fel nem sorolható cikkek. — Luisien selymek bluzokra minden színben csak 75 krajczár.

Téli áruk minden elfogadható áron.

Lányi Lajos.

54 7—

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye. 215 50—104

100 KAT. HOLO.

A legjobb gyümölcsfák.

Kifogástalan szőlőoltványok.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-alany
1 millió előkerítés csemete.
Seltetők, Diszserjek, Rozsák, Boggyógyümölcsök stb.

1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBRÓSI M.

Meghívó.

A Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság

X. évi rendes közgyűlését

Nagyenyeden a Kisegítő Takarékpénztár helyiségében 1907. május hó 17-én délelőtt 11 órakor tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megalakulása s a jegyzőkönyv hitelesítésére vonatkozó intézkedés.
2. Az igazgatóság jelentése a X. üzletévről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozathozatal a mérleg és zárszámadás, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése tárgyában.
5. A nyereség felosztására vonatkozó határozat.
6. Indítványok.

Nagyenyed, 1907. május 7.

Az igazgatóság.

Tudomásul! A részvények 10. számú szelvényei közvetlenül a közgyűlés után, a közgyűlés helyén fognak beváltani.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye

NAGYENYEDEN.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácok, vasajtók, épületvasalások javítását és újítási készítését, továbbá villanyosengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindennemű gőzeséplők, motorok, szivattyúk és szivattyúskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan acélfejű ekéimet és vasborováimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kívánság szerint átalakítok.

Szakmamba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálók. Beesés pártfogást kér

siváló tisztelettel

HEGYI JÁNOS,

12 37—104

műlakatos és gépjavitó műhelye.

Eladó föld.

Közvetlen a Milotai-kert háta mögött 1723/2. telekkönyvi számu, Váralyai József tulajdonát képező **4 hold 53 ööl szántóföld**, bevetve 3 forduló, szabadkézből **eladó.**

Venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonosnál Tompaházán.

89 2—4

A NAGYSZEBENI

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A. 4³/₄%** kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.
- B. 5⁰/₁₀%** kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.
- C. 5¹/₄%** kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
- b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 80 f.
- D. 5³/₄%** kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
- b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
- c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- E. 6⁰/₁₀%** kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
- b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
- c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
- d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak **házakra** is adhatók; valamennyi kölcsön — az egyszerűságon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetendő.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **LINGNER GYÖRGY** úr által **Nagyenyeden** nyújtható be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Kitűnő minőségű és legnagyobb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-gyár Brassóban.

Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. szám.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.
Részvénytőke: 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöhető pénzügyi részvényekre.
Vásárol és elad értékpapírokat.
Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés díj mellett.
Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az összeg nagysága szerint 5¹/₂, 6, 6¹/₂% mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítól le.
Betétet 4¹/₂% kamatláb mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

Köhögés!

Ki ide nem figyel, maga ellen vétkezik!

Kaiser

Caramell-cukorkái
a három fenyűvel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva rekedtség, katarrhus és köhögés ellen.

4512 bizonyítvány igazolja, hogy megtartja, amit ígér.

Csomagja 20 és 40 fillér.
Schiessel Károlynál
Balászfalván.

78 32—88

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.